XIV. evfolyam. Csilldömölk, (Kiscell) 1912 augusztus 25. 35. szám.

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“) Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20
erkezésével értesíthetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csilldömölk. Dömölki-utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

A jövő nemzedéke.

Közhellyé vált nálunk az ifjuság testi és szellemi neveléséről beszélni. Annyi hevet-havat hordtak össze pedagógusok, társadalom bölcsek, hogy egy könyvtár megtelne azzal, a mit e tárgyról elmondottak. De egy másik könyvtár minden bizonyára kitelne abból, a még megirásra vár.

De alkalomszerü mindenkor. Nemcsak a nemi élet felvilágositása nevén ismeretes irányzat, az együttnevelés nagy kérdése, még kevésbé talán a feminizmus mozgalma hozza szőnyegre ezt a kérdést, hanem a mindennapi élet kényszerüsége az egyén, a családi körülményei, mint a melyek önkényt adódnak, léteznek, vannak s igy róluk beszélni kell.

Csakhogy más a mit cselekednek. Itt elvek, vezéreszmék, princimiumok érvényesülnek, ott tények, letagadhatatlan valóságok. Összegezése, eredménye, egy annyiszor felhangzó sopánkodás nem: nem igy neveltem a gyermekemet s mégis az eredmény kétségbeejtő.

Hát szó, a mi szó: nagy, igen nagy kardinális hiba van az ifjuság mai nevelésében. Rendszertelenségnek inkább lehetne nevezni, mint tervszerüségnek, következetes eljárásnak és igy rendszernek. A főhibe abban van, hogy mindenre nevelik e nagyvilágon, csak az életre nem nevelik a mai fiatalságot. Hogyan? — vetheti ellene bárki. Micsoda képtelen állitás ez? Hiszen nem azért iskoláztatjuk zenében, művészetben képeszük gyermekeinket, hogy az életre neveljük, megélhetést kenyeret biztositsunk a számukra? Pedig való igaz, hogy nem neveljük az életnek. Mert mi az élet, mint összefoglalata az erkölcsi, egyéni és alkalmazkodási felfogásnak s nem külön, kiszakitva egyik vagy másik.

És vajjon hol tanulná meg inkább és jobban ezeket a szükségeseket, mint abban a körben, mely szenge, fejlődő lelkét a szeretet, a bizalom, az őszintes ség melegével védte a kívilággal szemben? A családi kör az egyedüli. Le kell törni az ártó indulatokat, megzabolázni a gerjedő szenvedélyeket, önismeretre vezetve a gyermek lelkületét, felismerve embertársai hajlamát s ehez alkalmazkodni. A puritán egyszerüségü szobák falaira kiakasztott „házi áldás“ szövege helyett ezeknek a tételeknek kellene kerülni kibővitve, kiegészitve még azzal, hogy tudjon a gyermek lemondani vágyairól, megnyugodnia kényszerü valóságban és feltóluló zugolódásai között ne mindig fel, hanem lefelé is tekinteni, a hol küzdést és ennek dacára több nélkülözést lát.

A „kedves“ szülők majomszeretete azonban mindezeket egyáltalán nem, vagy alig látja. Elfoglaltsága, kényelemszeretete, sokszor konyelmüsége is, nem juttatnak időt foglalkozni gyermekeivel. Az iskolákra, nevelőkre, a társaságra bizzák a gyermek nevelését, vagy majomszeretetükkel agyonszorítják a fejlődő gyermeklélek érzés-, kedély- és lelkivilágának zsenge csiráit. Az évek pedig telnek, az idő rohanva repül. Az első hosszu szoknya, az első cigaretta már jelzi a küszöböt, melyre lépve az ut az életnek vezet. És a küszöbnél rendesen, imbolygó lépéssel áll meg a jövő nemzedéke. Tántorog, sokszor elbukik, vagy gyógyithatatlan kórral lelkében vonszolja végig a maga terhét, mert nem nevelték az életnek. — Igy fest a jövő nemzedéke. S a pedagógia nagy mesterei anketteznek, iskolai év végen megjelennek az értesitők vaskos füzetei, egyikből sem hiányzik egy szakcikk, a mely az ifjuságnak, a jövő nemzedékének nagy kérdéséhez hozzá nem szólna? A nyomda festék csak nyomda festék marad, életre nem kél a holt betü, nem elevenit, mert hiányzik belőle a szellem, megértés, az élet ismerete, a melyre nevelni, vezetni, tanitani kellene.

A hivatalos lap.

A hivatalos lap, a „Budapesti Közlöny“ ha az ember nemcsak betü szerint olvassa, hanem az összefüggéseket is keresi benne, korántsem száraz és szürke olvasmány. Elől a szentesitett törvényeket, a miniszteri rendeleteket, szabályzatokat és előirásokat közli, belül és hátul az árveréseket, részvénytársasági stb. hirdetményeket, vagyis elől a kormányzati intézkedéseket, hátul az ország állapotáról szóló közleményeket. Az árverések, csődhirdetmények, a zárszámadások, a vállalatok közleményei visszatükrözik az ország állapotát, elől pedig tulajdonképpen azon intézkedéseknek kellene regisztálva lennie, a

A kisértet.

Hubert urnak rossz éjszakája volt. Alig várta a pitymállást. Okos felvilágosodott ember létére nem hitt ugyan a kisértetekben de most mégis érezte, hogy vannak pillanatok, mikor a tisztücismus csodálatos hatása alól, még a legjózanabb gondolkodásu empirista sem tudja kivonni magát. Van abban valami megbüvölő, midőn a tranccendetális világ erőit véljük megnyi látkozni közelünkben.

Ott feküdt szinte meredten és ha mégis felriadt olykor-olykor, kénytelen volt bevalani, hogy fél. Mintha már nem is merné oly határozotan tagadni a szellem létezését.

Nem is csoda!

Feleségét és három gyetmekét temette el két hét alatt. Először a legkisebb csecsemő fiát rabolta el tőle a könyörtelen, gyermekgyilkos torokgyik. Másnap a legöregebb leánya követte kis öccsét. Hiába várta szegény oly sóvárogva az első bált — alig volt tizenhat esztendős. Aztan a szerencsétlen anyán könyörült meg a végzet. Nem kellett végignéznie a halál rettenetes aratását, két nappal előbb halt meg, mint hat éves fiacskaja.

Volt Hubertus urnak egy marcona tekintetü, kőszivü őrnagy nagybátyja, kiről azt beszélték, hogy mikor egy ellenséges bomba ledöntötte a lábaról, hason csuszott at az ellenség közé és tehetetlen dühében fogával harapott agyon egy sebesültet. Még ennek á vad katonának is könny csillogott a szemében, ha Hubertre nézett.

Maga a fájdalom volt ez az ember. Teljesen megzavarta lelke egyensulyát az Isten rásulyosodó keze.

Az óra már régen-régen elütötte az éjfélt és ő még mindig nyitott szemekkel fekszik ágyában. Már egy hét óta nem hagyja nyugodni valami sajátságos zaj. Mintha éppen éppen ágya felette kőmüvesek vakolnak a falat. Tisztán hallja, mint keveri a láthatatlan kéz a maltert, hallja a tompa locscsanást, mikor az a láthatatlan kéz a falhoz csapja, s tisztán hallja a hátborzongató hangot, mikor ugyanaz a láthatatlan kéz egyenletesre simitja a fris vakolatot. És hiába minden inkvizició. Egyik kezében égő gyertyával, a másikban revolverrel gyakran órákig kutat az egész kastélyban.

Bezáratja az ajtókat, lesbe állitja a cselédséget, megvizsgál minden zugot, betekint még az ágyak alá is, sehol semmi gyanus.

A szomszéd szobaban egy vénülő miss egyetlen fiacskája alszik. Az utolsó a négy közül. Szemefénye, üdvössége: a három elhunytat is szereti benne.

Itt még nem kutatott. Nem akarta felverni a kicsikét álmából. Most ide is behatolt. Mint a tolvaj, lassan, lábujhegyen. A miss is és a gyermek is nyugodtan aludtak. Itt nem dolgozhatott tehát az átkozott kőmüves. De hát hol van? Itt kell lennie, ha csak szárnyai nincsenek. De mégse találta meg sehol.

Másnap ujra ismétlődött minden. Harmadnap, negyednap megint. A reális gondolkozásu, felvilágosodott fejü ur kénytelen volt magához hivatni az öreg papot. Bemszentelteté, [illegible] töltette szobáit. Nem volt többé a régi. Belekapaszkodott a hitbe, mint a vizbefult a szalmaszálba.

De azért a zaj megint csak ismétlődött, s a mi a legborzasztóbb nem hallotta kivüle senki sem. Már egészen kimerült a szakadatlan virrasztásban.

Az sem ért semmit, hogy a kastély másik szárnyában rendeztette be magának hálószobáját. Uj volt benne minden bútordarab. De azok az istentelen, lelketlen kőmüvesek mindjárt rátaláltak itt is. Most is a feje fölött vakoltak egész éjjel. Lassan-lassan valamennyi cselédje ott hagyta. A miss tartott ki legtovább. Mikor ő is megunta a dolgot, a kőszivü őrnagy még a fiacskáját is elvitte. Ugy kellett tőle elvinni erőszakkal, mert sehogy sem akarta odaadni. Hanem őt már sehogysem lehetett kimozditani ott ujából. Hiaba kérték, hiába fenyegettek, nem megy ő innen egy tapodtat sem, mig a nyomorult gazember meg nem fojtja, a ki annyira elgyötörte.

Mikor sehogysem boldogulhattak vele, jámbor csaláshoz folyamodtak. Elhitették vele, hogy valaki be van a kastélyba falazva, bizonyosan a szerencsétlen ember iparkodik kiszabadulni onnan.

Annyira volt már hogy ezt is elhitte.

Lebontatta a hálószobája falait, csakhogy akkor, meg másutt kezdett dolgozni az a gonosz szellem. Mindig ott, a hol ő aludni akart. Igy azután mindig más és más szobára került a sor.

melyekkel a kormányzati bölcsesség ezen állapotokon segiteni akar.

Lássuk már most, hogy fest ma a hivatalos lap belső része: Nos hát, soha annyi árverés, soha annyi csődhirdetmény a hivatalos lap számaiban elő nem fordult, mint most. Egész oldalakat foglal el a hitelezők felszólitása, hogy követelésüket ezen meg ezen tömeg ellen jelentsék be, a részvénytársasági közgyülések főpontja a határozathozatal a vállalat felszámolása felől és igy tovább. Veszteséges mérlegek, szomoru zárszámadások, ezek tarkitják most a hivatalos lapot, a fólapon — a dolgok igazi rendje szerint — azon törvények és rendeletek sorozatát kellene találnunk, a melyek hivatva vannak a gyászos gazdasági processzuson némileg segiteni.

A fólapon pedig a hivatalos lap közli az adónovellát, a melyet a király e hó 8-án szentesitett és a mely az Országos törvénytárban augusztus 23-án, mint az 1912. év LIII. t-cikk hirdettetett ki. Tehát ugyanakkor, a mikor tömegestül roskadnak a vállalatok a pénzkrizis hatása alatt, életbe léptetik 1913. január 1-jei hatálylyal az 1909. évi adótörvényt és az 1912. évi adónovellat, a melyek bevallasi kényszerrel jövedelmi és kereseti adó alakjában, magas kulcsszámokkal éppen azt az osztályt terheli meg még jobban, a mely ma a legrosszabb viszonyok között sinlődik.

A pénzügyminiszter 40—60 millió koronával többet akar mindjárt az első években kihozni az uj adótörvények alapján mely a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól fog kitelni. Ha volna ebben az országban igazi gazdasági közvélemény és valódi, hivatása magaslatán álló ipar és kereskedelmi érdekképviselet, akkor nem mulna el nap manifesztációk és erélyes tiltakozás nélkül az uj adótörvények életbeléptetése ellen. Egy általános pénzügyi krizis közepette sulyos adóemeléseket keresztül vinni a legnagyobb bün az ország önnön gazdasági érdekei ellen; legalább a végrehajtási rendeletekre nézve kellene a pénzválság idejére megfelelő enyhitéseket elérni.

De itt senki sincs, a ki a kereskedő osztály érdekében felemelné szavát és igy eshetik meg, hogy a mikor a hivatalos lap egy része a kereskedelem válságos helyzetének dokumentumait tárja elénk, ugyanakkor hirdetik ki az elő lapon a kormány panaceáját: az adóemelések sürgős életbeléptetését...

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

A szombathelyi kiállitás.

Munkában az igazgatóság.

A vasmegyei mütörténelmi kiállitásra serényen folynak az előkészületek. Az ország minden része, de a külföld is ritka érdeklődéssel viseltetik a maga nemében páratlan emlékgyüjtemény iránt, a mely tudvalevően szeptember havában, 22-én, nyilik meg.

A kulturpalota tágas nagy helyiségeit már előkészitik a nagy munkához, a szekrények már majdnem készen várják elhelyezésüket. Különböző szekrényekben külön képosztály, fegyver-, textil-, ékszer- és butor-osztály lesz s külön osztály egyéb tárgyaknak.

A kulturpalota tüzrendészeti szempontból történt megvizsgálása és az ezt követő sürgős intézkedések teljes biztonságot nyujtanak a kiállitott tárgyaknak. A felülvizsgálásra hivatott bizottság hétfőn megvizsgálta a helyiségeket és kifejezte azt a reményét is, hogy a kiállitás megnyitásáig a Kisfaludy-utcai betonhid gyalogjárója elkészül s igy akadálytalanul lebonyolitható lesz a nagy forgalom, a mely előreláthatóan ott naponla elönti a vidéket.

Tudvalevően nagy gondot okozott a kiállitás vezetőségének a biztositás kérdése, melyben végül ugy döntött, hogy felhivja a kiallitókat, sziveskedjenek saját tárgyaik biztositási diját viselni. Máris jelenkezett kiállitó, a ki hajlandó erre az áldozatra. Végh Gyula borsoki földbirtokos, igazgatósági tag, a ki jelentékeny összeggel szerepel a kiállitás érdek-listáján, lefizette a biztositási dijat, neje pedig, Wimpfen Amália grófnő 100 koronát adott a kiállitás céljaira.

Fontos kérdés a rendezésben a vasuti kedvezményes jegyek kérdése, a mely ugyszólván egymagában biztosithatja a ritka kiállitás nagy sikerét. A déli vasut igazgatósága már megadta a tanulók, illetve iskolák számára, most az elnökség megpróbálja ennek a kedvezménynek a kiterjesztését is keresztülvinni. Az államvasut még nem intézte el a kedvezményt kérő kérvényt, de valószinü, hogy az összes vonalakon mindenki számára megadják a félárujegy kedvezményét ebből az alkalomból.

Borszéki
GYÓGY és ÜDITŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Főraktár Celldömölkön: Gayer Gyulánál

A csődnyitások ellen.

Kereskedőink már régóta panaszkodnak a mai divó csődeljárás ellen, melynek különösen drágaságát kifogásolják.

Megesik nem ritkán, hogy a lefolytatott csődeljárás után a hitelezőknek egyetlen fillér sem jut, mind feleméssztette a sok költség a kis vagyont. Sőt van arra is eset, hogy maga a tömeggondnok se jut pénzhez.

A kereskedők tehát hevesen kikelnek a céltalan csődnyitások ellen, melyekből, amellett, hogy a veszett fejszének még nyelét sem tudják megmenteni, csak kellemetlenségek, haszontalan időfecserlés háramlik reájuk.

Ebből a szempontból itélve meg a dolgot, csakugyan igazuk is van. Ám van az éremnek egy másik oldala is, melyet nem volna szabad a kereskedőknek figyelmen kivül hagyniok, ha nem akarjak, hogy a csődnyitások korlátozása révén nyerendő kényelmet más oldalon drágán megfizessék.

Csődöt ugyanis csak oly kereskedő ellen nyitnak, a kinek vagyonbukását nem könyelmü gazdálkodás vagy jogtalan eltulajdonitási szándék okozta. Helyesebben: a kire ezeket a vétkeket bebizonyitani nem lehet, mert üzleti könyvei látszólag rendben vannak és ugyancsak látszólag bünös cselekmény nem terheli üzletvezetését. Ilyenkor a bajba jutott kereskedő legelébb is hitelezőihez fordul és fizetési halasztást kér. Ha nem kapja meg a halasztást, csődöt nyitnak ellene, vagy megindítják a bünvádi eljárást csalárd bukás miatt, aszerint, a mint sikerül magát tisztáznia vagy nem. Ha azonban megkapja a kért fizetési halasztást, ugy száz eset közül kilencvenkilencben, azonnal megkezdi az egyezkedést a hitelezővel, mert csak ritkán fordul elő, hogy az aktivákból fedezni lehetne a passzivákat. Az egyezkedés a legtöbb esetben sikerül, mert a hitelező tán még inkább fázik a csődtől, melynek költségei a vagyonból reá eső részt igen jelentékenyen megcsökkentené. Elfogadja szivesen még a kis kvótát is, mert ezt biztosan megkapja és semmi kedve sincs, hogy azt a valószinütlen többlet kedvéért koczkáztassa.

Hát az ilyen egyezkedés lehet ugyan érdeke a kereskedőnek, magának a kereskedelemnek általában azonban igen nagy kárt okoz. Ez első sorban megrenditi a kereskedelem egyik főkellékét: a hitelt és a hitelbe vetett buzgalmat. Másodsorban pedig ingerli a tisztességtelen hitelező nyerekedési vágyát — s bizony, igen sok kereskedő egész vagyonát csak a hitelezőivel történt egyezségeknek köszönhetik.

Ezek ellen a törvény nem elég erős. Az egyedüli, a mi a csalárd egyezkedőket bünös manipulációikban némileg megfékezte, a csődtől való félelem. Egészen biztosra ugyanis sohasem vehették, hogy valamenyi hitelezőjük el fogja fogadni az egyezkedést és igy esetleg pórul járhatnak.

Láthatjuk tehát, hogy teljesen céltalanul csődnyitás csak egyes esetekre vonatkozólag létehetnek, de még az a csődeljárás is, melynek befejezése után a hitelezőknek semmi sem jut, nem céltalan a köznek, a kereskedelemnek általánoságban, mert elriasztja a professzionátus egyezkedőket turpisságaitól és megerősiti azt a tudatot, hogy minden kereskedőnek sáfárkodásáról — ha bajba jut — esetleg a törvényszék előtt kell számot adnia.

Mikor még nem volt att szakitani, felásatta a fundamentumot, mert mist meg onnan hallotta a vakolást.

Az őrnagy régen tisztában volt már ezekkel a kisértetekkel. Nem akarta, hogy az öcscse falubolondja legyen. Kiszemelt háta házbontó kőmüvesek közül egy hosszu szál, bátortekintetü legényt, a kit azután jó pénzert rábirt, hogy maradjon ott az éjjelre szerszámaival együtt, majd ő felkeresi rejtekhelyét és elmondja a többi teendőit.

Hubert egy kis bolthajtás zugában szokott most hálni, mely éppen, hogy az eső ellen őrizte és éppen hogy eltakarta az őrnagyot a kőmüves legénnyel kik moccanás nélkül figyelték a szerencsétlen ember nehéz lélekzését. Várták mikor riad fel álmaból. Rémes látvány lehetett annak, ki véletlenül haladt arra az országutján.

A régen várt pillanat végre mégis megérkezett. A legényt hatalmas oldalbalökés figyelmeztette munkája megkezdesére. El is kezdődött röktön a malterkeverés, a csapkodás, a simitás. Az őrnagy pedig, a zajt felhasználva, mint a macska iramodott át arra az oldalra, hol az öcsse feküdt. Az összezsugorodott ember egy pillantás alatt talpon volt, Szinte megnyult az alakja mikor vérben forgó szemekkel, tajtékzó szájjal és velőtrázóorditással vetette rá magát a kisértettnek hitt legényre. Iszonyu küzdelem fejlődött ki egy pillanatra. A „szellemnek“ össze kellett szedni minden erejét, mig legyürhette támadóját, kinek hihetetlen erőt adott hihetetlen dühe.

E pillanatban lövés dördült s utána iszonyuan felbődülve zuhant a bolthajtás párkányán át a legény.

Nem fog többé háborgatni az átkozott! — hangzott fel egyidejüleg az őrnagy szava, ki ott állott füstölgő revolverrel kábult öcscse előtt, ki egész sestében szinte dideregve hörögte:

— Jól meglőtted... egészen meglőtted?.

Az őrnagy áthajolt a falon, mintha maga is megakarna győződni vajjon jól talált-e?

— Nem kelti fel a kutyát még az itélet trombitája sem!

Es Hubert ur nem ellenkezett többé, mikor a lövés által felriasztott parasztok felrakták a szekérre, mely meg sem allt a szomszéd városig, hol az őrnagy lakott.

A kit még az előbb olyan vadálatias dühvel fojtogatott.

* *
*

A katonás egyszerüséggel butorozott szoba közepén a szétteritett nagy szőnyegen egy pici gyermek állitja sorba gyalogos és lovas katonáit. Egy töpörödött, de nyugodt arcu, ősz ember ül mellette; ő meg a várakat épiti. És olyan jóizüen kacagnak mindketten az ősz is, a gyermek is, mikor a fakatonák neki szaladnak a várnak és összedöntik azt.

Ha valaki rájuk nézne, nehezen hinné el, hogy apa és fiu a játszótársak.

Megjelent!

Az uj adótörvények népszerü ismertetése, melynek tartalmát ismerni minden adófizetőnek felette érdekében áll! :-:

Irta: Wolf Zsigmond. Ára 1 korona.

:: Kapható: ::

a Vörösmarty-könyvnyomdában
DEVECSER, Klapka-utca.

HIREK.

Szerelem.

Rószaszinü alkony homályos leplében
Andalogva járok a hüs erdő-melyen.
Gerle bug az ágon, párját hivogatja,
Szerelmes bugással, szivrepesve várja;
Pacsirta, fülmile bájos esti dala
A nagy, néma csondben visszhangzik csattogva
Illatos virágok ezerszinü kelyhe
Pompázva, kacéran, szerelmet rebegve
Édes suttogással hajolnak egymáshoz...
Játszi szellő sugdos majd egy, majd a máshoz.
Mámoros illatuk hő szerelmet lelel,
Édes érzelmektől hullámzik a kebel.
Sóhaj száll lelkemből; bájos arcod látom:
Kicsi gyöngyöm, szentem, szerelmedre vágyom!

Tovább barangolok... a hüs habu patak
Játszva szökell tova, enyelg, cseveg, kacag.
Oly hivón integet — ismerősre lelek —
Fodros hullámai vigan köszöntenek.
Mellette a vén tölgy enyhetadó árnya
Ölelő hivással lombjait kitárja:
— Jer közelebb hozzám, pihenj meg alattam,
Oh, én szerelmetek' be sokszor hallottam!
Egymást átölelve, ajk tapadt az ajkra...
Csókoltátok egymást nevetve, kacagva.
Ragyogó nappalon, holdas éjszakákon...
Kicsi gyöngyöm, szentem, szerelmedre vágyom!

... Elhallgat a madár... halk, suhanó léptek
Szellemszárnyaikon mind közelebb érnek.
Csendes lesz a patak, hab nem zudul habra,
Nem lebeg a szellő szerelmet susogva...
... Jön az álom-lepke s megcsókolva ajkon,
Mézédes csókjában szendergő álom van.
Tüzelő homlokom megsimitja lágyon,
Ajkam megcsókolja... s jó szememre álom..
Csak a fülmile zeng bánatosan, halkan
S egy árva gerle bug messze a vadonban.
Mintha bumst sirná: gyere vissza párom...
Kicsi gyöngyöm, szentem, szerelmedre vágyom!

Huss Ferenc.

— **Egri biboros érsekünk halála.** *Samassa* József dr. egri biboros érsek hétfő és kedd közötti éjjel 1 óra tájban 84 éves korában vegelgyengülés következtében székvárosában elhunyt. Az agg főpásztor érdemeit lapunk keretében nem méltányolhatjuk kellőképen, csak azt jegyezzük meg róla hogy mindig a haladó korral tartó kultur-ember, igazi tudós, példaszerü főpap és [illegible]ájáért lelkesedő honfiu volt. Hiszen ő volt egyike azoknak, a kik a csángók visszatelepité- [illegible] ságanak 60 éves évfordulója, de csak titkárja által fungált misét hallgatta házi kápolnájában, mert már állandóan ágyban feküdt, gyémánt miséjét maga be nem mutathatta Teremtőjének. Az érseki lak kápolnájában fekszik bibor talárjában s főpapi diszben a nagyhalott. a kit ma reggel 9 órakor a főszekesegyhaz sirboltjában helyeznek örök nyugalomra. A beszentelést értesülésünk szerint *Csernoch* János kalocsai érsek végezi. Megüresedett az érseki szék Egerben, de be van az már töltve, mert koadjutorát, *Szmrecsányi* Lajost az utódlás jogával nevezte ki ő felsége már évekkel előbb.

— **Megyei gyülés.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a III ik évnegyedi közgyülését szeptember 26 án fogja megtartani.

— **Az uj tanfelügyelő szabadsága.** Vármegyénk uj tanfelügyelője Kuliszéky Ernő kir. tanácsos e hó 20-ig tervezett szabadságát 28-ig meghosszabbitotta.

— **Berzsenyi Jenő beiktatása.** Megelékeztünk már többször róla, hogy *Berzsenyi* Jenő dr-t. az ág. hitv. ev. egyházkerületi uj főfelügyelőt 26-án iktatják be. Győröit ezen állásába. E célból a Dunántul és Győr előkelőségeiből alakult rendezőbizottság ilyképen állapitotta meg főbb vonásaiban a közgyülés pontjait. Hétfőn d. e. 11-kor *Gyuráts* Ferenc püspök érkezése és fogadása a vasuti állomáson. Kedden d. u. 3 óra 45 perckor *Berzsenyi* Jenő dr. kerületi felügyelő érkezése és fogadása, bevonulás a gyülekezeti székházba. Este 7-kor gyámintézeti ünnepély és diszgyülés a templomsan. Szerdán reggol 9 kor istentisztelet és a felügyelő beiktatása a templomban. Délután egy órakor közebéd a győri Royal-szállóban. Csütörtökön regge 18 órakor az egyházkerületi közgyülés folytatása a Szeretetház dísztermében.

— **Közegészségi kihágások.** *Hoffman* Henrik magyargencsi meszaros és korcsmáros a mult héten követett el az egészségügyre ártalmas kihágásokat mert egy borjuját levágta s a vérét kifolyatván, udvarán elfolyatta s az kimondhatatlan büdös szagot terjesztett napokon át a községben. Ruhamosás lugos és szappanos vizét pedig az utcára kifolyatta az udvaran keresztül. [illegible]sonló kihágásokért már többször is figyelmeztették őt, de nem tartotta be a szükséges szabályokat, igy került ügye a helybeli szolgabiróság kihágási osztályához, tán majd elővigyázóbb lesz a tárgyalások lefolyta után.

— **Náray-Szabó Jenő.** A király megengedte hogy Náray Szabó Jenő, a szombathelyi kir törvényszék elnöke és utódai, régi magyar nemességük, cimerük és „Náray" előnevük épségben tartasa mellett a Náray Szabó kettős családnevet viselhessék.

— **Egyházi alapitvány.** A dunántuli ág. ev. egyházkerület nemreg elhalt felügyelője *Vessey* Sándor, minden egyházkerületi gyülés alkalmával tizezer koronás alapitványt tett az egyházkerület javára egyházi és iskolai célokra. Most az egyházkerulet közelgő közgyülése alkalmából az elhunyt felügyelő fenkölt lelkü özvegye férje emlekezetére ujabb tizezer koronás alapitványt küldött a püspöknek az egyházkerület javára.

— **A szolgabiróság és jegyzőségek** [illegible] **összeköttetése** a közigazgatás egyszerüsitése, [illegible] munka csökkentése és a közerdek sze[illegible]ből nagyon üdvös és szükséges volna. Értesülésünk szerint ezen életrevaló terv kivitele erdekében a körmendi járás főszolgabirája *Pulai* Ferenc nagyaranyu akciót inditott s indokolt javaslatot terjesztett fel a vármegyéhez. Indokolni nem kell, mert nagyon célszerü a javaslat, bizonyára senki sem ellenzi, de hát a varmegyen beletelhet ám egy évszázad fele is, mig az eset valóra válhat.

— **Hivatalvizsgálat Magyargencsen.** Dukai *Takács* Marton járási főszolgabiro e hó 19-en *Mersich* Jenő szamellenőr, járási számvevő kiséretében a magyargencsi jegyzői hivatalban vizsgálatot tartott és mindent a legnagyobb readben rendben találván azért *Kolossa* Ferenc m. gencsi jegyzőnek teljes elismerését fejezte ki.

— **A szalibánya áldozata.** Majdnem állandó rovatot kell nyitnunk a saghegyi bazaltbanyában elszerencsétlenedő munkasok reszére. a kik felületes vigyazatok miatt bajba kerülnek s többször életüket veszitik. Igy járt *Janossa* József vönöcki lakós, a ki a bányaban munkasként volt [illegible]almazva, tolatás közben a kocsik közé szorult és olyan nagy mertékü zuzódásokat szenvedett, hogy betegsege 4—5 hétig eltart, ha ugyan felépül bajából.

— **Fenyegető részeg kocsis.** *Gáser* János [illegible] szállt be *Csizmadia* Gábor kocsis és miutan jól beborozott, kurázsit nyert, kést vett elő es avval fenyegette a jelenvoltakat, feljelentetett a kihágási biró[illegible]

— **Bicska az összeszólalkozás hevében.** *Varga* János és *Hőbe* Imre mindketten kemeneshőgyészi lakosok együtt csépeltek e hó közepén, mi közben egymással összeszólalkoztak, de azért engedni egyik sem akart, sőt mi több az utóbbi állitásainak igazát bicskájával ugy igazolta, hogy Varga Jánost 3 helyen ugy szurta meg, hogy 20 napra gyógyuló sulyos testi sértést ejtett rajta. Feljelentetett a helybeli kir. járásbiróság, mint büntető biróságnál.

— **Fiuinternátus Szombathelyen.** Kellemes otthont, teljes ellátással nyujt szombathelyi iskolákat látogató tanulóknak. Allandó tanulmányi felügyelet, naponkenti lecke ellenőrzessel. Az uj főreáliskola a szomszedban van. Tessék *Szily* János-utca 24. sz. a. prospektust kérni.

— **Ingyen temetik az elhagyott gyermekeket.** A belügyminiszter atiratban arra kérte a hercegprimást, hogy a püspöki kar az elhagyott és államilag gondozott gyermekek ingyenes temeséséről gondoskodjék. A püspökök most, a püspöki kar határozata alapján felhivják egyházmegyéik papságát, hogy az ilyen gyermekek temetésénél stóladijat ne szedjenek.

— **Zálogház a pápai utcában.** *Pálvits* József celldönölki polgartarsunk már megkapta az általa kérvényezett zálogház megnyitására az engedélyt és saját házában a Pápai-utcában már meg is nyitotta az üzletét. Figyelmébe ajánljuk a mai pénzszükségben szenvedő embertársainknak, hogy itt megfelelő értékes tárgyakra kisebb-nagyobb pénzösszegeket kaphatnak, igy pénzzavarukon könnyen segithetnek.

— **A kóborcigányok megrendszabályozása.** A kóborcigányok megrendszabalyozasanak kérdésében nevezetes lépés történt. Rövid időn belül ugyanis életbe fog lépni a csendőrség számára kiadott uj szolgálati utasitás, mely reszletesen foglalkozik a cigánykaravánokkal szemben követendő eljárással. Igy az uj szolgálati utasitás kötelességévé teszi a csendőrségnek, hogy állandóan felügyelet alatt tartsa a cigányokat és a legkisebb gyanu alapjan is szigoruan motozza meg a kocsikat. A kocsik átvizsgálása után a csendőrjárőrnek személyes motozást is kell tártania. Az eljárás sikere érdekében még akkor is joga van a csendőrnek vasraverni a cigányokat, ha azok még nincsenek elfogva.

— **Nagyenyedi gyászjelentés.** *Lukács* László miniszterelnök nagyenyedi beszamolója alkalmával a következő gyászjelentést adták ki Nagyenyeden:

„Hazafias fájdalomtól sajgó szivvel tudatjuk, hogy hőn szeretett és féltve őrzött Alkotmanyunk, mely született 1848-ban, inficiáltatott 1867-ban, jóllehet rajta az 1904. nov. 18-án kitört romboló verfertőzés ellen azonnal sikeres védőoltás alkalmaztatott, f. hó 4-én „Tisza István-rákfenében" váratlanul elhunyt. A dühöngő „epidemia corruptiva mungonum" dacára is található jó hazafiak szivében él a remény, hogy erőszakos halállal elhunyt szerettünk csak tetszhalott s halottaiból harmadnapon dicsőségesen fog feltamadni. Átok, örökre átok a nemzetemesztő feketesárga tiszafenére! Nagyenyed, 1912. junius 5-én. Igaz magyarok".

— **Uj százkoronások.** A Magyar-Osztrák Bank oktober hó folyamán uj százkoronásokat hoz forgalomba. Az uj bankjegy forgalombahozatalát azzal indokolja, hogy a mostaniakat nagyon konnyen lehet utánozni. A [illegible] lehet a Bank, hogy az ujonan kibocsátandó százkoronásokat szintén könnyen fogják [illegible] a professzionátus bankjegyhamisitók. Azok előtt nincs akadály.

— **Hivatalos termésbecslés.** A földmivesügyi minisztérium legutóbbi összeallitása szerint az ország ez évi gabonatermelése a következő: Buza 5.974.525 kat hold területen 46.820 000 métermássa termett a tavalyi 47,597.088 métermázsával szemben. Rozs 1,898.236 kat. hold területen 18,779.563 mm. termett a tavalyi 12,779 563 métermázsával szemben. Árpa 1,925.642 kat. hold területen 14,529.647 métermássával szemben Zab 1,755.920 kat. hold területen 11,636.466 mm. termett a tavalyi 13,013.676 metermázsaval szemben. A hivatalos becslés szerint tehát kevesebb gabna termett néhány millió métermázsával s igy a gabona árak olcsóbbodása alig várható, dacára annak hogy a folyó évben krumpli és kukoricából kitünő termés várható.

Hirdetéseket
jutányos áron vesz fel a kiadóhivatal.

Értesités.

Alulirott közhirré teszem, miszerint Celldömölkön a Pápai-utcában levő saját házamban

zálogintézetemet

— a hol előnyös feltételek mellett 3 hónapig kisebb-nagyobb kölcsönöket folyósitok — már megnyitottam.

Tisztelettel

Pálovits József

Úgy az ellenzék,
mint a munkapárt
megegyeznek abban, hogy egyedül
GOTTLIEB IZIDOR
„Turul" cipőraktárában
szerezheti be mindenki a legszebb és legdivatosabb cipoujdonságokat
CZELLDÖMÖLK
Sági-utca

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank
(Az osztrák magyar bank mellékhelye.)
Celldömölk.
Betéteket elfogad
4 1/2 %
kamatoztatással.
Leszámitol üzleti és magán váltókat.
Jelzálogkölcsönöket folyósit.
Értékpapirok és idegen pénzek vételét és eladását eszközli.
Folyószámla kölcsönöket nyujt.
A vele egyesült Hitelszovetkezet olcsó kölcsönöket ad kenyelmes heti visszafizetésre.

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az
ASBEST PALA.
Elpusztithatatlan, soha javitást nem igényel. Tüzmentes, fagymentes, vizhatlan és viharálló.
Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg
KÖNNYÜ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., igy palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.
Legmesszebbmenő jótallás!
Felvilágositást, árjegyzéket és mintát kivánatra ingyen küldünk.
Magyar Asbest Palagyár R.-T. :: Jánosháza.
Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

HÁROM szobás lakás mellékhelyiségekkel, villanyberendezéssel november 1-re kiadó öz". Bakony Józsefnénál Celldömölkön, Kis u ca 9.

A mesterdalnok . . .
Cipom szep es to[illegible]
Benne járni kivezet[illegible]
Mert ha cipo[illegible] varrok,
Rajt' van

Kaucsuk sarok.

Védjegy: „Horgony".
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
póleka
egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél, ... ösznál és meghüléseknél.** .....
Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bizalmatlanok lévén, csak olyan fedett üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" véjegyzéssel és a Richter cégjegyzéssel ellatott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó
néhány Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank részvény az 1912. évi osztalékszelvényt tartalmazó szelvényivel együtt. A vételári végösszeget, az ajánlattevő nevét és lakhelyét pontosan tartalmazó ajánlatok a következő cimre küldendők: :-:-:
Marton Andor dr.,
MAGYARÓVÁR.

Valóban!
„Zurfurlin"
Nagyszerűen használ mint utolérhetlen „Rovar-irtó"

DEVECSER: *Böhm József, Kollin Adolf, Mautner Zsigmond, Rósenberg.* AJKA: *Lázár Antal Schlesinger Pál, Nay Pál, Kollin Mór.* JÁNOSHAZA: *Kohn J. Fiai, Jánoshási Fogyasztási Szövetkezet, Spitzer Samu utóda Singer Sándor.* CZELLDÖMÖLK: *Lendler Samu, Gayer Gyula, Horler János, Hercfeld Mór.* SÜMEG: *Márkus Salamon Fia, Beretzky Gyula.*

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtójan Devecserben 1912